

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijski zavod
za održivi razvoj i prostorno planiranje

**NAČIN RAZVRSTAVANJA MORSKIH LUKA
I POVRŠINA U FUNKCIJI SIDRENJA I PRIVEZA
U PROSTORNIM PLANOVIMA**
- prijedlog br. 1 -

Rijeka, 06. travanj 2005.

1. UVOD

U procesu izrade i usuglašavanja prostornih planova aktualizirana je tema planiranja, odnosno razvrstavanja luka i razgraničenja njima pripadajućih lučkih površina. Ovo iz razloga donošenja novih propisa, a posljedično i drugačijih rješenja u zakonima i podzakonskim aktima koji reguliraju ovu problematiku unutar različitih resora (prvenstveno prostorno planiranje i pomorstvo). Nedoumice su se pojavile osobito pri planiranju lučica namijenjenih privezu manjih plovila stanovništva priobalnih naselja, koje u naravi i nisu luke već komunalne morske površine namijenjene "parkiranju" plovila, a ne lučkim djelatnostima.

Pri razmatranju ove teme sa izrađivačima planova, djelatnicima upravnog odjela za pomorstvo i predstavnicima jedinica lokalne samouprave, pojavila su se različita razmišljanja o tome kojim se planovima i na koji način trebaju određivati lučice od lokalnog značaja, da li se uopće radi o lukama i ako da kojoj vrsti luka one pripadaju, tko njima upravlja ili bi trebao upravljati, kakva je veza između naziva pojedinih vrsta luka za koje su izdane koncesije po starim propisima i planovima i današnjeg nazivlja iz novih propisa i sl. Sve navedene nedoumice u periodu izrade nove generacije planova rezultirale su različitim planskim rješenjima u PPUO/G, pa nastavno i u planovima užeg područja.

Pri tome je Županijski zavod pri izradi Mišljenja na prostorne planove pokušavao unificirati rješenja vezana uz navedenu problematiku, međutim zbog promjene propisa neka ranije korištena rješenja više se ne mogu primjenjivati, jer nisu sa njima usklađena.

U cilju rješenja ovog problema izvršena je komparacija propisa, sagledane su mogućnosti i izrađen je ovaj prijedlog načina planiranja luka i morskih površina, na pojedinoj razini planiranja. Pri tome je napravljen napor da se udovolji svim zakonskim normama koje reguliraju ovu problematiku, te da se dosadašnje uzance i uobičajeni načini upravljanja morskim površinama na kojima se ne obavljaju osnovne lučke djelatnosti ne ignoriraju, već da se postepeno zamijene rješenjima koje nameće planerska logika.

2. PRIJEDLOG NAČINA RAZVRSTAVANJA I ODREĐIVANJA POVRŠINA LUKA

Luka u naravi predstavlja točku u kojem kopneni prometni pravac postaje pomorskim prometnim pravcem. Ona se uvijek sastoji (ili bi se trebala sastojati) od kopnenog dijela i pripadajućeg akvatorija unutar kojeg se odvijaju različite lučke djelatnosti.

Polazeći od navedenog logično je da namjena morskog (vodenog) dijela luke treba biti sukladna namjeni pripadajuće obale. Analogno tome proizlazi da se u prostornim planovima, uz građevinsko područje određene namjene, može planirati ona vrsta luke koja je u funkciji te namjene. Primjerice :

Uz građevinsko područje industrije ⇒ industrijska luku

Uz građevinsko područje sporta i rekreacije ⇒ sportska luku

Uz građevinsko područje turizma ⇒ turistička luku (luku nautičkog turizma)

Uz građevinsko područje posebne namjene ⇒ luka posebne namjene

Uz građevinsko područje naselja ⇒ "naseljska luka"

Pri tome treba voditi računa da građevinsko područje naselja nije jednoznačno u pogledu namjene, već je konglomerat različitih namjena, pa primjenjujući ranije navedenu logiku proizlazi da se morske (vodene) površine uz ovu vrstu građevinskog područja mogu namijeniti svim onim namjenama koje se odvijaju u kopnenom dijelu. Tako je uz naselje moguće planirati luku otvorenu za javni promet, ali i različite luke posebne namjene, u

skladu sa djelatnostima koje se odvijaju u naselju (luka brodogradilišta, sportska lučica, luka posebne namjene, luka nautičkog turizma itd.).

Sukladno tome, u naselju se može odrediti i morska površina ili formirati "luka" koja je u funkciji osnovne namjene naselja-**stanovanja**. Ta je površina namijenjena samo i isključivo privezu manjih brodica stanovništva predmetnog i eventualno okolnih naselja, dakle svojevrsnom "parkiranju" plovila. Analogno tretmanu parkiranja na kopnenom dijelu ova se djelatnost može smatrati komunalnom, samo što parkiralište nije tvrda, već vodena površina.

2.1.NAČIN RAZVRSTAVANJA I ODREĐIVANJA POVRŠINE LUKA U PPUO/G

a) Način razvrstavanja luka

Karta 1. Korištenje i namjena površina (Shema 1, Tablica 1)

Luke otvorene za javni promet državnog i županijskog (preuzeti iz PPŽ), te lokalnog značaja prema namjeni razvrstati na:

- putničke luke (UI),
- teretne luke (GD),
- komunalne luke (PO),
- luke za ostale djelatnosti (OD).

Luke posebne namjene državnog i županijskog značaja (preuzeti iz PPŽ) prema namjeni razvrstati na:

- vojne luke (LV),
- sportske luke (LS),
- brodogradilišne luke (LB),
- industrijske luke (LI),
- ribarske luke (LR),
- luke nautičkog turizma (LN).

b) Način određivanja površina luka

Karta 1. Korištenje i namjena površina (Shema 1, Tablica 1)

Za sve vrste luka (otvorene za javni promet i posebne namjene) odrediti pripadajući akvatorij i djelatnosti koje se unutar njega smiju odvijati, odnosno namjenu luke (putnička teretna, komunalna, ostala).

Odrediti akvatorij za sidrenje i privez (do 10 vezova). Kopneni dio luke nije moguće odrediti obzirom da se razgraničenje građevinskog područja vrši samo na nivou osnovne namjene (npr. naselje).

Karta 3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (Shema 2, Tablica 1)

Razgraničiti akvatorij koji se može javno koristiti od onog u posebnoj upotrebi na:

- lučko područje luke otvorene za javni promet
- lučko područje luke posebne namjene

2.2.NAČIN RAZVRSTAVANJA I ODREĐIVANJA POVRŠINE LUKA U UPU

a) Način razvrstavanja luka

Sve luke i površine u funkciji sidrenja i priveza određene su u PPUO/G

b) Način određivanja površina luka

Karta 1. Korištenje i namjena površina (Shema 3, Tablica 1)

Odrediti površinu kopna i pripadajući akvatorij za svaku pojedinu vrstu luke, odnosno lučku djelatnost:

- ukrcaj i iskrcaj putnika (putnička luka),
- ukrcaj, iskrcaj, skladištenje roba (teretna luka),
- privez i odvez brodica (komunalna luka),
- ostale djelatnosti.

- vojna luka,
- sportska luka,
- brodogradilišna luka,
- industrijska luka,
- ribarska luka,
- luka nautičkog turizma
- sidrište
- privezište (do 10 vezova)

Karta 3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (Shema 4, Tablica 1)

Razgraničiti površine kopna i mora za javno korištenje od onih u posebnoj upotrebi na:

- lučko područje luke otvorene za javni promet
- lučko područje luke posebne namjene

3. PRIJEDLOG UPRAVLJANJA RAZGRANIČENIM POVRŠINAMA LUKA

Pri razmatranju dosadašnjeg načina upravljanja lukama i morskim površinama sa predstavnicima jedinica lokalne samouprave ustanovljeno je da ne postoje bitno drugačiji prijedlozi za upravljanje lukama od onih ustrojenih temeljem važeće regulative kada su u pitanju putničke luke i teretne luke ili luke posebne namjene. Međutim različita se razmišljanja javljaju pri razmatranju načina upravljanja "lučicama", odnosno komunalnim lukama (PO) koje služe isključivo privezu manjih plovila domicilnog stanovništva. One danas nerijetko imaju različit status i tretman čak i unutar iste općine ili grada, ovisno o tome da li se nalaze unutar lučkog područja ili ne. U koliko su unutar lučkog područja luke otvorene za javni promet njima upravlja lučka uprava, a u koliko su izvan njega komunalna društva ili pak uopće ne postoji upravitelj. Iskustva pojedinih lokalnih samouprava sa različitim upraviteljima različita su. Neke zagovaraju upravljanje putem lučkih uprava, dok druge smatraju da je ovom vrstom luka moguće efikasnije upravljati putem komunalnih društava koje osniva sama jedinica lokalne samouprave.

Iako je u smislu namjene privez malih plovila domicilnog stanovništva čista komunalna djelatnost, činjenica je da sve JLS, odnosno njihova komunalna društva nisu u stanju kvalitetno voditi brigu o uređenju i održavanju ovih morskih površina, pa se u tom slučaju upravljanje putem lučkih uprava čini kvalitetnijim rješenjem.

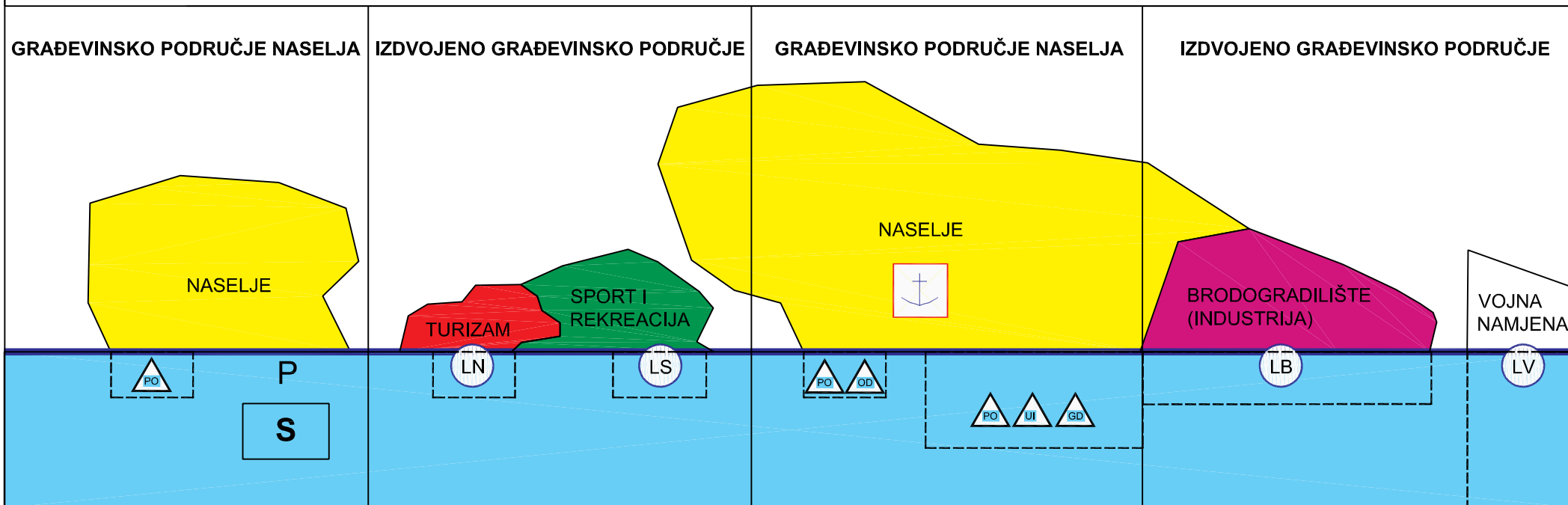
Međutim, obzirom da je Lučka uprava može, u skladu sa propisima, pojedine lučke djelatnosti povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi temeljem koncesije, otvorena je mogućnost uspostave upravljanja komunalnim lukama putem komunalnog društva, koje se u ovom slučaju pojavljuje kao "podkoncesionar"

Zbog svega navedenog nužno je prostornim planom stvoriti preduvjete za jednoznačan način upravljanja lukama, kako bi se izbjegli problemi i nedoumice pri izdavanju koncesija.

Prijedlog načina planiranja luka (način određivanja vrste i namjene luke, te djelatnosti koje se mogu planirati unutar pojedine vrste luka) i mogućnosti upravljanja tako određenim površinama prikazan je u **tablici 1.**

NAČIN RAZVRSTAVANJA LUKA U PROSTORNOM PLANU OPĆINE/GRADA - SHEMATSKI PRIKAZ 1

Kartografski prikaz 1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

LEGENDA:

 AKVATORIJ U FUNKCIJI LUKE

LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET
državnog, županijskog i lokalnog značaja

LUKE POSEBNE NAMJENE
državnog i županijskog značaja

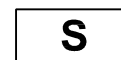
OSTALE MORSKE POVRŠINE
U FUNKCIJI PRIVEZA I SIDRENJA

LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET :

LUKE POSEBNE NAMJENE:

SIDRIŠTE

-PUTNIČKA LUKA
(ukrcaj i iskrcaj putnika)

LV -VOJNA LUKA

-TERETNA LUKA
(ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj i skladištenje roba)

LS -SPORTSKA LUKA

-KOMUNALNA LUKA
(privez i odvez brodica)

LB -BRODOGRADILIŠNA (IND.) LUKA

-OSTALE DJELATNOSTI

LR -RIBARSKA LUKA

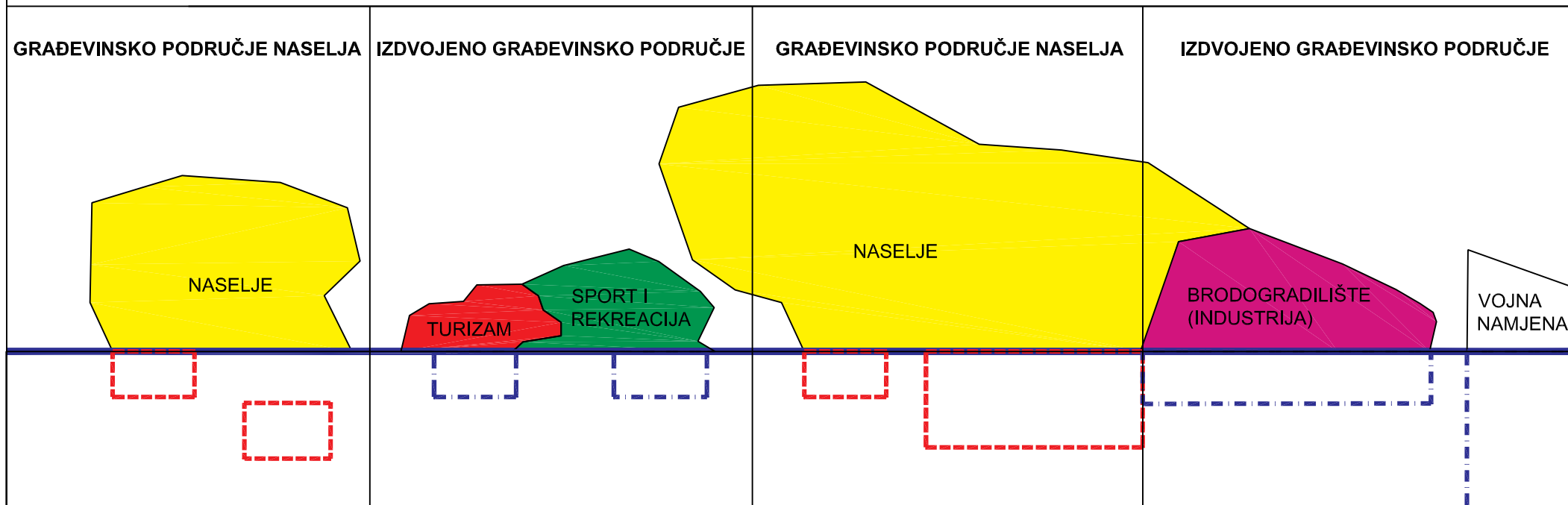
LN -LUKA NAUTIČKOG TURIZMA

PRIVEZIŠTE
(do 10 vezova izvan lp)

NAČIN RAZVRSTAVANJA LUKA U PROSTORNOM PLANU OPĆINE/GRADA - SHEMATSKI PRIKAZ 2

Kartografski prikaz 3. UJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA

LEGENDA:

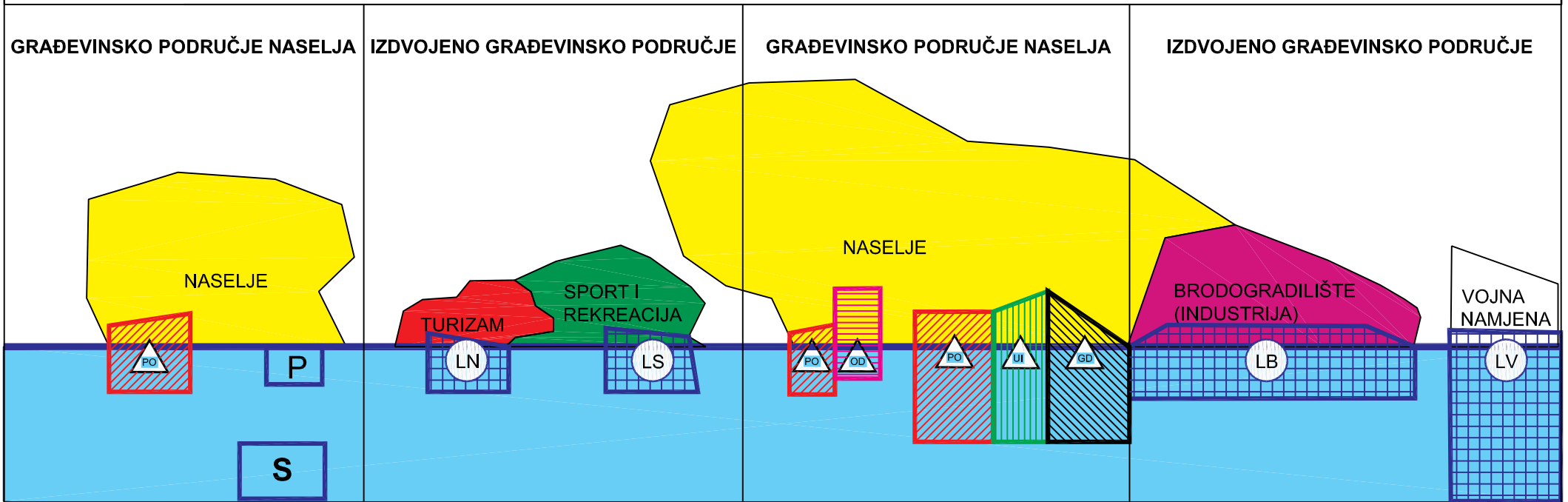
PODRUČJE LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET
(površine za javno korištenje)

PODRUČJE LUKE POSEBNE NAMJENE
(površine u posebnoj uporabi)

NAČIN RAZVRSTAVANJA LUKA U URBANISTIČKOM PLANU UREĐENJA - SHEMATSKI PRIKAZ 3

Kartografski prikaz 1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

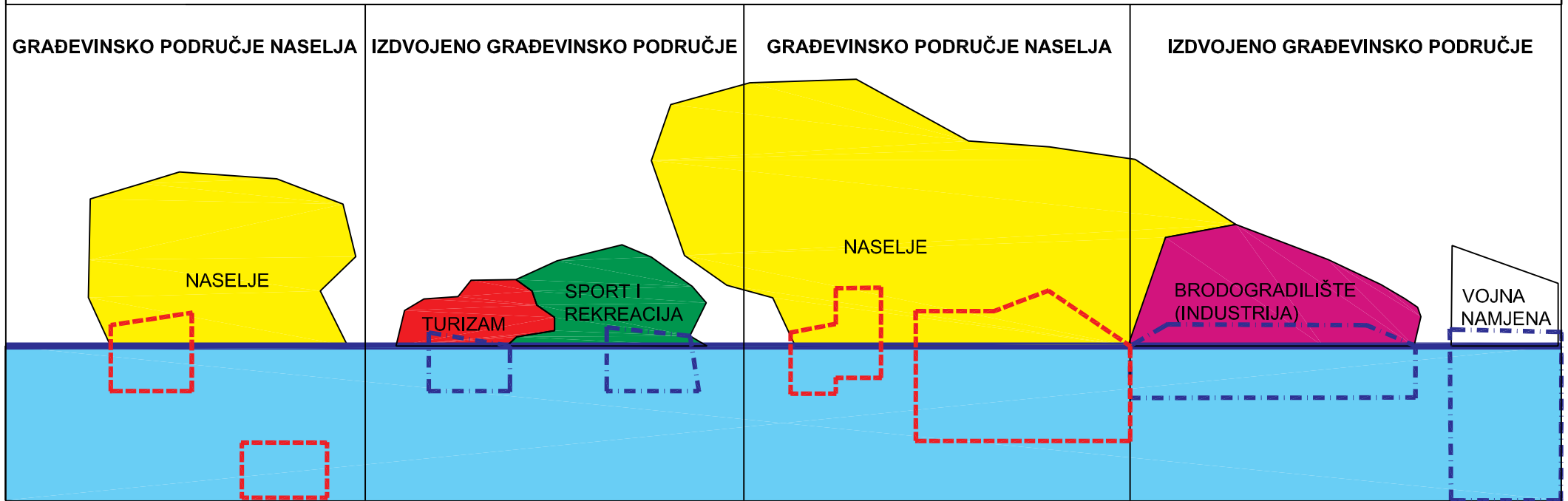

LEGENDA:

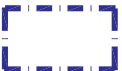
	-UKRAJ I ISKRAJ PUTNIKA		VOJNA LUKA
	-GOSPODARSKE DJELATNOSTI (UKRAJ, ISKRAJ, SKLADIŠTENJE ROBA)		SPORTSKA LUKA
	-PRIVEZ I ODVEZ BRODICA		BRODOGRADILIŠNA (IND.) LUKA
	-OSTALE LUČKE DJELATNOSTI		RIBARSKA LUKA
			LUKA NAUTIČKOG TURIZMA
			SIDRIŠTE
			PRIVEZIŠTE (do 10 vezova izvan lučkog područja)

NAČIN RAZVRSTAVANJA LUKA U URBANISTIČKOM PLANU UREĐENJA - SHEMATSKI PRIKAZ 4

Kartografski prikaz 3. UJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA

LEGENDA:

- PODRUČJE LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET
(površine za javno korištenje)
- PODRUČJE LUKE POSEBNE NAMJENE
(površine u posebnoj uporabi)

Tablica 1:

NAČIN PLANIRANJA I UPRAVLJANJA LUKAMA I OSTALIM MORSKIM POVRŠINAMA U FUNKCIJI SIDRENJA I PRIVEZA

	LUKE			PLANIRANJE			UPRAVLJANJE
	VRSTA prema režimu korištenja i značaju	NAMJENA prema djelatnosti koja se u njima odvija	DJELATNOST	VRSTE LUKE	NAMJENE LUKE	POVRŠINE	UPRAVITELJ
LUKE	LUKA OTVORENA ZA JAVNI PROMET državnog županijskog i lokalnog značaja	putnička luka	ukrcaj i iskrcaj putnika i vozila	PPŽ simbolom državni značaj: županijski značaj: PPUO/G simbolom lokalni značaj: 	PPUO/G simbolom: putnička: teretna: komunalna: ostala: 	PPUO/G određuje se akvatorij koji pripada luci formiranoj u/uz pripadajuće građevinsko područje (posebna namjena, turizam, industrija, naselje i sl.) UPU-om se određuje površina luke (pripadajući kopneni dio i akvatorij) za svaku namjenu, odnosno djelatnost luke (putnička, teretna, komunalna, ostala)	LUČKA UPRAVA lučka uprava može pojedine lučke djelatnosti povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi, temeljem koncesije (⇒ mogućnost komunalna luka- komunalno društvo)
		teretna luka	ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos i uskladištenje roba i drugih materijala				
komunalna luka		privez i odvez jahti, sportskih i drugih brodica					
ostale vrste							
LUKE POSEBNE NAMJENE državnog i županijskog značaja	vojna luka	prihvat i smještaj vojnih plovnih objekata	PPŽ simbolom: 	LV- vojna LN-nautički turizam LI-industrijska LS-sportska LB-brodogradilišna LR-ribarska	PPUO/G određuje se akvatorij koji pripada luci formiranoj u/uz pripadajuće građevinsko područje (posebna namjena, turizam, industrija, naselje i sl.) UPU-om se određuje površina luke (pripadajući kopneni dio i akvatorij) za svaku namjenu, odnosno djelatnost luke (putnička, teretna, komunalna, ostala)	KONCESIONAR (ovlaštenika koncesije), izuzev za vojne luke ovisno o namjeni i djelatnosti utvrđuje se koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra ili koncesija za posebnu upotrebu pomorskog dobra.	
	luka nautičkog turizma	prihvat i smještaj plovila i pružanje usluga korisnicima i plovilima					
	industrijska luka	privez plovnih objekata i iskrcaj/ukrcaj tereta namijenjenog za potrebe proizvodnog procesa ovlaštenika koncesije					
	sportska luka	vez brodica upisanih u hrvatski očevidnik brodica s namjenom sport i razonoda u vlasništvu članova udruge koja ima koncesiju za luku					
	brodogradilišna luka	izgradnja i/ili remont plovnih objekata					
	ribarska luka	prihvat i smještaj ribarskih plovila					
OSTALE POVRŠINE (izvan lučkog područja)	PRIVEZIŠTE IZVAN LUČKOG PODRUČJA	privremeni privez plovnih objekata izvan lučkog područja, s najviše 10 vezova	PPUO/G simbolom: P	PPUO/G,UPU određuje se akvatorij u funkciji priveza	LUČKA UPRAVA?		
	SIDRIŠTE	sidrenje plovnih objekata	PPŽ simbolom: PPUO/G simbolom: S	PPŽ,PPUO/G, UPU određuje se akvatorij u funkciji sidrenja			